

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
----------------	---

Μέρος πρώτο Ξισαγωγή στη στοματολογία

A. Ιστολογία του βλεννογόνου του στόματος

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	19
ΓΕΝΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	20
ΤΟ ΕΠΙΘΗΛΙΟ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	21
Πολλαπλασιασμός των επιθηλιακών κυττάρων	21
Διαφοροποίηση και στιβάδες του επιθηλίου	22
Μεταβολές κατά τη διαφοροποίηση των κυττάρων του επιθηλίου	24
α) Κερατινοποιημένο επιθήλιο	27
β) Μη κερατινοποιημένο επιθήλιο	28
Μη κερατινοκύτταρα	28
α) Μελανινοκύτταρα και μελάγχρωση του βλεννογόνου του στόματος	28
β) Κύτταρα Langerhans	29
γ) Κύτταρα Merkel	30
δ) Φλεγμονώδη κύτταρα	30
Η ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΘΗΛΙΟΥ-ΧΟΡΙΟΥ ΚΑΙ Η ΒΑΣΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ	30
ΤΟ ΧΟΡΙΟ	30
α) Τα κύτταρα του χορίου	31
β) Η εξωκυττάρια ουσία του χορίου	32
γ) Οι μικροί σιαλογόνοι αδένες	34
ΑΓΓΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΝΕΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	35

B. Ιστολογία των σιαλογόνων αδένων

ΑΔΕΝΙΚΟ ΠΑΡΕΓΧΥΜΑ	37
Η αδενοκυψέλη	38
α) Το ορώδες κύτταρο	38
β) Το βλεννώδες κύτταρο	40
γ) Το μυοεπιθηλιακό κύτταρο	41
Το σύστημα των πόρων	43
α) Οι εμβόλιμοι πόροι	43
β) Οι ραβδωτοί πόροι	44
γ) Οι εκφορητικοί πόροι	45
δ) Ο κύριος εκφορητικός πόρος	46
ΑΓΓΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΝΕΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	46

C. Το σάλιο

ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΙΟΥ	49
---------------------------------	----

D. Ιστολογική εικόνα στις διάφορες περιοχές του βλεννογόνου του στόματος

Ούλα	51
Υπερώα	52
Χείλη	53
Βλεννογόνος των φατνιακών αποφύσεων	53
Παρειές	54

Έδαφος του στόματος	54
Γλώσσα	54

E. Στοιχειώδεις βλάβες του βλεννογόνου του στόματος

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ	59
Κηλίδα	59
α) Υπεραιμικές κηλίδες	60
β) Αγγειακές κηλίδες	60
γ) Αιματικές κηλίδες	60
δ) Μελαγχρωματικές κηλίδες	61
ε) Άχρωμες κηλίδες	61
στ) Δυσχρωμικές κηλίδες	61
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ ή ΔΙΟΓΚΩΣΗΣ	62
Βλατίδα	62
Πλάκα	62
Οζίδιο	62
Όγκος	63
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΥΓΡΟ	64
Φυσαλίδα	64
Πομφόλυγα	64
Φλύκταινα	65
Κύστη των μαλακών ιστών	66
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΠΩΛΕΙΑ ΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	66
Διάβρωση	66
Εξέλκωση	67
Έλκωση ή έλκος	67
Ραγάδα	68
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ	68
Εφελκίδα	68
Ψευδομεμβράνη	68
Ουλή	69

ΣΤ. Ιστοπαθολογικές αλλοιώσεις του βλεννογόνου του στόματος

ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΘΗΛΙΟΥ	71
Υπερπλασία	71
Ατροφία	71
Υπερκερατίνωση ή υπερκεράτωση ή υπερορθοκερατίνωση	71
Υπερπαρακερατίνωση ή παρακεράτωση	72
Υπερκόκκωση	72
Ακάνθωση ή υπερακάνθωση	72
Ψευδοεπιθηλιωματώδης υπερπλασία	72
Σπογγείωση	72
Ακανθολυσία	73
Υδρωπική εκφύλιση	73
Σφαιροποίηση ή ασκοποίηση	73
Δυσκεράτωση	74
Επιθηλιακή ατυπία	74
ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	75
Φλεγμονώδης διήθηση	75
Ειδικό κοκκίωμα ή ειδική κοκκιωματώδης φλεγμονή	76
Μη ειδικό κοκκίωμα ή κοκκιώδης φλεγμονώδης ιστός	77
Απόστημα	77
Οίδημα	77
Ομοιογενοποίηση του κολλαγόνου	78
Υαλοειδής εκφύλιση	78
Ινιδοειδής εκφύλιση ή νέκρωση	78
Βιβλιογραφία Πρώτου Μέρους	79

Μέρος δεύτερο

Κλινική στοματολογία

A. Κλινικές οντότητες με εντόπιση σε συγκεκριμένη περιοχή της στοματογναθο-προσωπικής χώρας

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΑ ΧΕΙΛΗ	83
ΑΠΟΛΕΠΙΣΤΙΚΗ ΧΕΙΛΙΤΙΔΑ	83
ΔΙΠΛΟ ΧΕΙΛΟΣ	85
ΣΥΓΧΕΙΛΙΤΙΔΑ 'Η ΓΩΝΙΑΚΗ ΧΕΙΛΙΤΙΔΑ	85
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ	88
ΟΣΧΕΟΕΙΔΗΣ 'Η ΑΥΛΑΚΩΤΗ 'Η ΕΓΚΕΦΑΛΟΕΙΔΗΣ ΓΛΩΣΣΑ	88
ΤΡΙΧΩΤΗ 'Η ΜΕΛΑΙΝΑ ΓΛΩΣΣΑ	89
ΜΑΚΡΟΓΛΩΣΣΙΑ	91
ΦΛΕΓΜΟΝΗ ΤΩΝ ΦΥΛΛΟΕΙΔΩΝ ΘΗΛΩΝ	93
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΓΝΑΘΟ	94
ΟΠΙΣΘΟΚΥΝΟΔΟΝΤΙΚΑ ΘΗΛΩΜΑΤΑ	94
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΑ ΟΥΛΑ	95
ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ ΙΝΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΥΛΩΝ	95
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΙΣ ΠΑΡΕΙΣ	95
ΛΕΥΚΗ ΓΡΑΜΜΗ	95
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	96
ΠΕΡΙΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ	96
Βιβλιογραφία	97

B. Κλινικές οντότητες με πολλαπλές εντοπίσεις στη στοματογναθο-προσωπική χώρα

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΕΡΥΘΗΜΑ	99
ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΠΟΜΦΟΛΥΓΩΔΗΣ ΚΥΝΑΓΧΗ	101
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΑΓΧΡΩΣΗ	102
ΛΕΥΚΟΙΔΗΜΑ	103
ΕΥΡΥΑΓΓΕΙΕΣ	104
Βιβλιογραφία	105

Γ. Δυσπλασίες ή αναπτυξιακές ανωμαλίες

ΣΧΙΣΤΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΣΧΙΔΗ ΟΡΓΑΝΑ	108
ΑΓΚΥΛΟΓΛΩΣΣΙΑ	109
ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ	110
ΚΟΚΚΙΑ FORDYCE	111
ΤΡΙΔΥΜΟΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΜΑΤΩΣΗ 'Η ΕΓΚΕΦΑΛΟΤΡΙΔΥΜΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΜΑΤΩΣΗ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ STURGE-WEBER	112
Βιβλιογραφία	114

Δ. Κύστεις της στοματογναθοπροσωπικής περιοχής

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΗ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	117
ΥΠΕΡΩΙΕΣ ΚΥΣΤΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ 'Η ΟΖΙΔΙΑ ΤΟΥ BOHN 'Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΤΟΥ EPSTEIN	117
ΡΙΝΟΧΕΙΛΙΚΗ 'Η ΡΙΝΟΦΑΤΝΙΑΚΗ ΚΥΣΤΗ	118
ΡΙΝΟΫΠΕΡΩΙΑ ΚΥΣΤΗ 'Η ΚΥΣΤΗ ΤΟΥ ΤΟΜΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ ΚΑΙ ΚΥΣΤΗ ΤΗΣ ΤΟΜΙΚΗΣ ΘΗΛΗΣ	119
ΜΕΣΗ ΥΠΕΡΩΙΑ ΚΥΣΤΗ	120
ΔΕΡΜΟΕΙΔΗΣ ΚΥΣΤΗ	121
ΕΠΙΔΕΡΜΟΕΙΔΗΣ ΚΥΣΤΗ	123
ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	124
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	125
ΟΔΟΝΤΟΦΟΡΟΣ ΚΥΣΤΗ	125
ΚΥΣΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	127
ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΚΕΡΑΤΙΝΟΚΥΣΤΗ	128
ΟΡΘΟΚΕΡΑΤΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΚΕΡΑΤΙΝΟΚΥΣΤΗ	130
ΟΥΛΙΚΗ ΚΥΣΤΗ ΤΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ	130
ΟΥΛΙΚΗ ΚΥΣΤΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	131
ΠΛΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΚΗ ΚΥΣΤΗ	131
ΕΝΑΣΒΕΣΤΙΩΜΕΝΗ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΚΥΣΤΗ 'Η ΚΥΣΤΗ ΤΟΥ GORLIN	133
ΑΔΕΝΟΕΙΔΗΣ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΚΥΣΤΗ 'Η ΣΙΑΛΟ-ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΚΥΣΤΗ	135
ΦΛΕΓΜΟΝΩΔΕΙΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	136
ΠΕΡΙΑΚΡΟΠΠΙΖΙΚΗ ΚΥΣΤΗ (ΡΙΖΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ)	136

ΠΑΡΕΙΑΚΑ ΔΙΑΚΛΑΔΟΥΜΕΝΗ ΚΥΣΤΗ	138
ΕΠΙΚΤΗΤΕΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	139
Βιβλιογραφία	139

E. Κληρονομικές κλινικές οντότητες

ΛΕΥΚΟΣ ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΣΠΙΛΟΣ 'Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ CANNON	141
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΙΝΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΥΔΩΝ	142
ΝΕΥΡΟΪΝΩΜΑΤΩΣΗ 'Η ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ RECKLINGHOUSEN	143
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΥΠΟΣΗ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΡΕΥΤΖ-ΙΕΓΗΡΕΣ	145
ΟΖΩΔΗΣ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ BOURNEVILLE-PRINGLE	146
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΑΓΤΕΙΟΟΙΔΗΜΑ	147
Βιβλιογραφία	149

ΣΤ. Παθήσεις από μηχανικά, χημικά, ηλεκτρικά ή θερμικά αίτια και ξένα σώματα

ΟΞΕΙΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	153
ΝΕΚΡΩΣΗ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΑΠΟ ΕΜΠΑΡΣΗ ΒΕΛΟΝΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ	153
ΧΡΟΝΙΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ	153
ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΗ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ	153
ΥΠΕΡΚΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΟ ΕΡΕΘΙΣΜΟ	154
ΧΡΟΝΙΟ ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΕΛΚΟΣ	155
ΗΩΣΙΝΟΦΙΛΟ ΕΛΚΟΣ 'Η ΗΩΣΙΝΟΦΙΛΟ ΕΛΚΟΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ 'Η ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΕΛΚΩΤΙΚΟ ΚΟΚΚΙΩΜΑ ΜΕ ΗΩΣΙΝΟΦΙΛΙΑ	157
ΠΥΟΓΟΝΟ ΚΟΚΚΙΩΜΑ	158
ΙΝΩΜΑ	160
ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟ ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΟΚΚΙΩΜΑ	162
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΟΚΚΙΩΜΑ 'Η ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΣ ΟΓΚΟΣ 'Η ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΒΛΑΒΗ	164
ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΝΕΥΡΩΜΑ	165
ΥΠΕΡΩΑ ΤΩΝ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ 'Η ΝΙΚΟΤΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	165
ΠΤΥΧΩΤΗ ΙΝΩΔΗΣ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ 'Η ΕΠΟΥΛΙΔΑ FISSURATUM	167
ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΩΑΣ	168
ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ	169
Βιβλιογραφία	171

Z. Άφθες και νόσοι ή σύνδρομα που στη σημειολογία τους περιλαμβάνεται η εκδήλωση αφθών ή εξελκώσεων που προσομοιάζουν με άφθες

ΑΦΘΕΣ 'Η ΥΠΟΤΡΟΠΙΑΖΟΥΣΑ ΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	174
ΝΟΣΟΣ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΗ-ΒΕΗΣΕΤ ..	178
ΑΥΤΟΦΛΕΓΜΟΝΩΔΕΙΣ ΝΟΣΟΙ	182
ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ-ΑΦΘΩΔΟΥΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑΣ-ΦΑΡΥΓΓΙΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΑΔΕΝΙΤΙΔΑΣ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΡΦΑΡΑ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΦΑΡΑ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ MARSHALL	183
ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΥΠΕΡΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΑΙΜΙΑΣ Δ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ HIDS	185
ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ TNF 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ TRAPS	186
ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ 'Η ΣΥΝΔΡΟΜΟ REITER	187
Βιβλιογραφία	189

H. Λοιμώξεις

Iα. ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙ- ΚΕΣ ΙΩΣΕΙΣ ΜΕ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	191
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΡΠΗΤΟ- ΪΟΥΣ (ΕΡΠΗΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ)	191
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΟΥΣ HSV-1 ΚΑΙ HSV-2 ..	192
ΠΡΩΤΟΠΑΘΗΣ ΕΡΠΗΤΙΚΗ ΟΥΛΟΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ ..	193
ΥΠΟΤΡΟΠΙΑΖΟΥΣΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ HSV-1 ΚΑΙ HSV-2	198
ΕΠΙΧΕΙΛΙΟΣ ΕΡΠΗΣ	199
ΕΝΔΟΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ ΕΡΠΗΣ 'Η ΥΠΟΤΡΟΠΙΑΖΟΥΣΑ ΕΡΠΗΤΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ ..	200
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ VSV	202
ΑΝΕΜΕΥΛΟΓΙΑ	202
ΥΠΟΤΡΟΠΙΑΖΟΥΣΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ VZV	206
ΕΡΠΗΣ ΖΩΣΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΡΙΔΥΜΟΥ ΝΕΥΡΟΥ (ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΓΝΑΘΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ)	206
ΣΥΝΔΡΟΜΟ RAMSEY-HUNT	211
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ EBV	212
ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΩΣΗ	212
ΙΟΓΕΝΗΣ 'Η ΤΡΙΧΩΤΗ ΛΕΥΚΟΠΛΑΚΙΑ	214
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ CMV	216

ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΙΟΥΣ	
COXSACKIE	218
ΝΟΣΟΣ ΧΕΡΙΩΝ-ΠΟΔΙΩΝ-ΣΤΟΜΑΤΟΣ	218
ΕΡΠΗΤΙΚΗ ΚΥΝΑΓΧΗ	220
ΟΞΕΙΑ ΛΕΜΦΟΖΙΔΙΑΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΦΑΡΥΓΓΙΤΙΔΑ ..	221
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΙΟΥΣ	222
ΙΛΑΡΑ	222
ΙΙ6. ΟΓΚΟΙ ΚΑΙ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΙΟΥΣ Ή ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΙΟΙ	223
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΝΟΣΟΙ	223
ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗ ΤΕΡΜΙΝΘΟΣ	223
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΙΟΥΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΘΗΛΩΜΑΤΩΝ (HPV)	225
ΕΣΤΙΑΚΗ ΕΠΙΘΗΛΙΑΚΗ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ Ή ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ HECK	225
ΜΥΡΜΗΚΙΕΣ Ή ΑΚΡΟΧΟΡΔΟΝΕΣ	227
ΟΞΥΤΕΝΗ ΚΟΝΔΥΛΩΜΑΤΑ	228
ΚΕΡΑΤΟΑΚΑΝΘΩΜΑ	229
ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΝΟΣΟΙ	231
ΛΕΜΦΩΜΑ BURKITT	231
ΜΗ-HODGKIN ΛΕΜΦΩΜΑΤΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΟΣΟΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ Ή ΥΠΟ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ..	233
ΠΟΛΛΑΠΛΟ ΙΔΙΟΠΑΘΕΣ ΣΑΡΚΩΜΑ KAPOSI Ή ΑΓΓΕΙΟ-ΔΙΚΤΥΟ-ΕΝΔΟΘΗΛΙΩΜΑ ..	233
ΑΚΑΝΘΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	239
Iγ. ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΙΟΓΕΝΟΥΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ	239
ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ Ή HIV-ΛΟΙΜΩΞΗ Ή AIDS	239
Βιβλιογραφία	249
ΙΙα. ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΜΕ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ..	251
ΟΣΤΡΑΚΙΑ	251
ΕΡΥΣΙΠΕΛΑΣ	252
ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΟ ΚΗΡΙΟ	254
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	256
ΣΥΦΙΛΗ	262
ΑΚΤΙΝΟΜΥΚΗΤΙΑΣΗ	271
ΕΛΚΟΝΕΚΡΩΤΙΚΗ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΤΙΔΑ Ή ΟΥΛΟΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	274
ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΠΑΝΙΑ ΑΠΑΝΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΕΣ ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ	276
ΓΟΝΟΚΟΚΚΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	276
ΣΤΡΕΠΤΟΚΟΚΚΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ Ή ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΤΙΔΑ	276
ΑΛΛΕΣ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΤΙΔΕΣ Ή ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΕΣ	
ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ	277
ΙΙ6. ΟΓΚΟΙ ΚΑΙ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΒΑΚΤΗΡΙΑ Ή ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΒΑΚΤΗΡΙΑ	277
ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΓΕΙΩΜΑΤΩΣΗ	277
Βιβλιογραφία	278
ΙΙΙ. ΜΥΚΗΤΙΑΣΕΙΣ	279
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΟΣ CANDIDA	279
ΚΑΝΤΙΝΤΙΑΣΗ Ή ΚΑΝΤΙΝΤΩΣΗ Ή ΜΟΝΙΛΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	279
ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΆΛΛΟΥΣ ΜΥΚΗΤΕΣ	289
Βιβλιογραφία	289
ΙV. ΠΡΩΤΟΖΩΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ	290
ΛΕΪΣΜΑΝΙΑΣΗ	290
Βιβλιογραφία	292
Θ. Κοκκιωματώδεις νόσοι ή κοκκιωματώσεις	
ΣΤΟΜΑΤΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΟΚΚΙΩΜΑΤΩΣΗ	294
ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ CROHN	298
ΣΑΡΚΟΕΙΔΩΣΗ	301
ΚΟΚΚΙΩΜΑΤΩΣΗ WEGENER	305
Βιβλιογραφία	306
I. Δερματο-βλεννογόνιοι νόσοι	
ΟΜΑΛΟΣ ΛΕΙΧΗΝΑΣ	307
ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΚΩΤΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	317
ΠΟΜΦΟΛΥΓΩΔΕΙΣ ΔΕΡΜΑΤΟ-ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΕΣ ΝΟΣΟΙ	317
ΠΕΜΦΙΓΑ	317
ΠΕΜΦΙΓΟΕΙΔΕΣ	324
ΠΕΜΦΙΓΟΕΙΔΕΣ ΤΩΝ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΩΝ Ή ΟΥΛΩΤΙΚΟ ΠΕΜΦΙΓΟΕΙΔΕΣ Ή ΠΕΜΦΙΓΟΕΙΔΕΣ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ	326
ΕΡΥΘΗΜΑΤΟ-ΛΕΠΙΔΩΔΕΙΣ ΔΕΡΜΑΤΟ-ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΕΣ ΝΟΣΟΙ	329
ΨΩΡΙΑΣΗ	329
ΔΕΡΜΑΤΟ-ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΕΣ ΝΟΣΟΙ ΑΠΟ ΥΠΕΡΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ	332
ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΕΡΥΘΗΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΟ STEVENS-JOHNSON	332
ΟΞΕΙΑ ΕΜΠΥΡΕΤΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΦΙΛΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΑ Ή ΣΥΝΔΡΟΜΟ SWEET	337
Βιβλιογραφία	338

ΙΑ. Νόσοι του συνδετικού ιστού

ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ ΛΥΚΟΣ	341
ΑΛΛΕΣ ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	346
Βιβλιογραφία	347

ΙΒ. Προκαρκινικές νόσοι και σύνδρομα

ΑΚΤΙΝΙΚΗ ΧΕΙΛΙΤΙΔΑ ή ΗΛΙΑΚΗ ΚΕΡΑΤΩΣΗ ή	
ΑΚΤΙΝΙΚΗ ΚΕΡΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΧΕΙΛΕΩΝ	349
ΕΡΥΘΡΟΠΛΑΚΙΑ	352
ΛΕΥΚΟΠΛΑΚΙΑ	353
ΥΠΟΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΑ ΙΝΩΣΗ	365
Βιβλιογραφία	365

ΙΓ. Νεοπλάσματα

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΛΟΗΩΝ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΩΝ	367
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΚΟΗΩΝ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΩΝ	367
Ονομασία των νεοπλασμάτων	368
Αιτιοπαθογένεια του καρκίνου	368
α) Χημικές ουσίες	368
β) Ακτινοβολίες	369
γ) Ιοί	369
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΛΥΠΤΙΚΟΥ ΕΠΙΘΗΛΙΟΥ	369
ΘΗΛΩΜΑ	369
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΛΥΠΤΙΚΟΥ ΕΠΙΘΗΛΙΟΥ	371
ΑΚΑΝΘΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	371
α) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα των χειλέων	380
β) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα της γλώσσας ..	382
γ) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα του εδάφους του στόματος	384
δ) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα των παρειών ..	384
ε) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα των γνάθων (ούλων)	385
στ) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα της υπερώας ..	387
ζ) Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα του οπιοθυγμφίου τριγώνου	388
ΑΚΡΟΧΟΡΔΟΝΩΔΕΣ ή ΜΥΡΜΗΚΙΩΔΕΣ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	388
Βιβλιογραφία	389
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΝΩΔΟΥΣ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	391
ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΙΝΩΜΑ	391

ΙΝΩΜΑΤΩΣΕΙΣ	392
ΚΑΛΟΗΘΕΣ ΙΝΩΔΕΣ ΙΣΤΙΟΚΥΤΩΜΑ	393
ΜΥΞΩΜΑ	394
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΝΩΔΟΥΣ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	395
ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΙΝΩΔΕΣ ΙΣΤΙΟΚΥΤΩΜΑ	395
ΙΝΟΣΑΡΚΩΜΑ	396
Βιβλιογραφία	397
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΙΠΩΔΟΥΣ ΙΣΤΟΥ	398
ΛΙΠΩΜΑ	398
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΙΠΩΔΟΥΣ ΙΣΤΟΥ	400
ΛΙΠΟΣΑΡΚΩΜΑ	400
Βιβλιογραφία	401
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	402
ΑΙΜΑΓΓΕΙΩΜΑ	402
ΑΙΜΑΓΓΕΙΟΕΝΔΟΘΗΛΙΩΜΑ	405
ΑΙΜΑΓΓΕΙΟΠΕΡΙΚΥΤΩΜΑ	406
ΛΕΜΦΑΓΓΕΙΩΜΑ	407
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	409
ΑΓΓΕΙΟΣΑΡΚΩΜΑ	409
Βιβλιογραφία	410
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΪΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	411
ΛΕΙΟΜΥΩΜΑ	411
ΡΑΒΔΟΜΥΩΜΑ	412
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΪΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	413
ΛΕΙΟΜΥΟΣΑΡΚΩΜΑ	413
ΡΑΒΔΟΜΥΟΣΑΡΚΩΜΑ	414
Βιβλιογραφία	415
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	416
ΝΕΥΡΕΙΛΗΜΜΩΜΑ ή ΣΒΑΝΝΩΜΑ	416
ΝΕΥΡΟΪΝΩΜΑ	417
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	418
ΝΕΥΡΟΓΕΝΕΣ ΣΑΡΚΩΜΑ	418
Βιβλιογραφία	420
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΟΣΤΙΤΗ ΙΣΤΟΥ	420
ΕΞΟΣΤΩΣΕΙΣ	420
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΥ	422
ΧΟΝΔΡΩΜΑ	422
ΟΣΤΕΩΜΑ	423

ΚΑΚΟΗΘ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ	
ΚΑΙ ΟΣΤΙΤΗ ΙΣΤΟΥ	424
ΧΟΝΔΡΟΣΑΡΚΩΜΑ	424
ΟΣΤΕΟΣΑΡΚΩΜΑ	425
Βιβλιογραφία	427
ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΙ ΟΓΚΟΙ	428
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΙ ΟΓΚΟΙ	428
ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΣ ΟΓΚΟΣ	428
ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΕΠΟΥΛΙΔΑ ΤΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΆΛΛΟΙΩΣΗ	429
ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΙ ΟΓΚΟΙ	430
ΚΥΨΕΛΙΔΙΚΟ ΣΑΡΚΩΜΑ ΤΩΝ ΜΑΛΑΚΩΝ	
ΙΣΤΩΝ	430
Βιβλιογραφία	431
ΑΤΑΞΙΝΟΜΗΤΟΙ ΟΓΚΟΙ	432
ΜΥΡΜΗΚΙΩΔΕΣ ΞΑΝΘΩΜΑ	432
Βιβλιογραφία	433
ΜΕΤΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΟΓΚΟΙ	434
Βιβλιογραφία	435
ΚΑΛΟΗΘ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	
ΤΟΥ ΜΕΛΑΓΧΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	435
ΜΕΛΑΓΧΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΣΠΙΛΟΙ	435
ΚΑΚΟΗΘ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	
ΤΟΥ ΜΕΛΑΓΧΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	438
ΜΕΛΑΝΩΜΑ ή ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΜΕΛΑΝΩΜΑ	438
Βιβλιογραφία	442
ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΟΓΚΟΙ	443
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΙΣ ΟΓΚΟΙ	443
a) <i>Όγκοι που αποτελούνται από οδοντογενές επιθήλιο και ώριμο συνδετικό ιστό χωρίς την παρουσία οδοντογενούς μεσέγχυματος</i>	443
ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΟΒΛΑΣΤΩΜΑ	443
a) Κοινό ή συμπαγές ή πολυκυστικό αδαμαντινοβλάστωμα	445
b) Μονοκυστικό αδαμαντινοβλάστωμα	447
γ) Εξωστικό ή περιφερικό αδαμαντινοβλάστωμα	448
ΑΔΕΝΩΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΟΓΚΟΣ	448
ΕΝΑΣΒΕΣΤΙΩΜΕΝΟΣ ΕΠΙΘΗΛΙΑΚΟΣ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΗΣ ΟΓΚΟΣ ή ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ PINDBORG	450
b) <i>Όγκοι αποτελούμενοι από οδοντογενές επιθήλιο και οδοντογενές μεσέγχυμα και στους οποίους μπορεί να συνυπάρχουν και σκληροί ιστοί</i>	451
ΣΥΜΠΛΟΚΟ ΟΔΟΝΤΩΜΑ	451
ΣΥΝΘΕΤΟ ΟΔΟΝΤΩΜΑ	452
γ) Όγκοι που αποτελούνται από μεσέγχυμα ή/και οδοντογενές μεσέγχυμα και στους οποίους μπορεί να συνυπάρχει οδοντογενές επιθήλιο χωρίς ενεργοποίηση	453
ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΣ ΜΥΞΩΜΑ ΚΑΙ ΙΝΟΜΥΞΩΜΑ	453
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΣ ΙΝΩΜΑ	454
ΕΞΩΟΣΤΙΚΟ ή ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟ ΟΔΟΝΤΟΓΕΝΕΣ ΙΝΩΜΑ	456
ΟΣΤΕΪΝΟΒΛΑΣΤΩΜΑ	456
Βιβλιογραφία	457
<hr/>	
ΙΔ. Αγγειίτιδες	
<hr/>	
ΚΡΑΝΙΑΚΗ ή ΚΡΟΤΑΦΙΚΗ ή ΓΙΓΑΝΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΡΤΗΡΙΙΤΙΔΑ	459
ΔΕΡΜΑΤΟ-ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΟ ΛΕΜΦΑΔΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ή ΝΟΣΟΣ KAWASAKI	459
Βιβλιογραφία	460
<hr/>	
ΙΕ. Νόσοι και σύνδρομα του αίματος και του λεμφικού ιστού	
<hr/>	
I. ΝΟΣΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΑ ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ	463
ΑΝΑΙΜΙΑ	464
ΣΤΕΡΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΙΜΙΕΣ	465
ΣΙΔΗΡΟΠΕΝΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ	465
ΣΥΝΔΡΟΜΟ PLUMMER-VINSON ή PATERSON-KELLY ή ΣΙΔΗΡΟΠΕΝΙΚΗ ΔΥΣΦΑΓΙΑ	467
ΚΑΚΟΗΘΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑ ή ΜΕΓΑΛΟΒΛΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ ΑΠΟ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ή ΕΛΛΕΙΨΗ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ B_{12}	468
ΜΕΓΑΛΟΒΛΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ ΑΠΟ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ή ΕΛΛΕΙΨΗ ΦΥΛΛΙΚΟΥ ΟΞΕΟΣ	469
ΑΠΛΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ	470
ΑΙΜΟΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ	471
ΕΛΛΕΙΨΗ ή ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ENZYMOΥ G-6-PD (Η ΓΛΥΚΟΖΟ-6-ΦΩΣΦΟΡΙΚΗΣ ΔΕΫΔΡΟΓΟΝΑΣΗΣ)	471
ΘΑΛΑΣΣΑΙΜΙΕΣ	472
ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΝΟΣΟΣ	475
II. ΝΟΣΟΙ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΩΝ	476
ΛΕΥΚΟΠΕΝΙΑ	476
ΟΥΔΕΤΕΡΟΠΕΝΙΑ ή ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΟΠΕΝΙΑ ΚΑΙ ΑΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΑΙΜΙΑ	476
ΝΟΣΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΥΔΕΤΕΡΟΦΙΛΩΝ ΚΟΚΚΙΟΚΥΤΤΑΡΩΝ	478
ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΚΚΙΩΜΑΤΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ	478
ΛΕΥΚΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ	479

ΛΕΥΧΑΙΜΙΕΣ	479
ΟΞΕΙΕΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΕΣ	480
ΧΡΟΝΙΕΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΕΣ	483
ΛΕΥΧΑΙΜΙΑ ΤΡΙΧΩΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ	484
III. ΓΑΜΜΑΠΑΘΕΙΕΣ ή ΠΑΡΑΠΡΩΤΕΪΝΑΙΜΙΕΣ	484
ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΝ ΜΥΕΛΩΜΑ	485
ΜΑΚΡΟΣΦΑΙΡΙΝΑΙΜΙΑ WALDENSTRÖM	488
ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΒΑΡΕΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ	489
IV. ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΕΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ή ΝΟΣΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΗΕΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ..	489
A. ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΕΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΤΟΙΧΩΜΑΤΩΝ	489
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΤΕΛΑΓΓΕΙΕΚΤΑΣΙΑ ή ΣΥΝΔΡΟΜΟ RENDU-OSLER-WEBER	490
ΣΚΟΡΒΟΥΤΟ	491
B. ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΕΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΩΝ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ	492
ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΟΠΕΝΙΑ ή ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΑ ..	492
ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΚΗ ΠΟΡΦΥΡΑ	493
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΩΝ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ ή ΘΡΟΜΒΟΠΑΘΕΙΕΣ	494
G. ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΕΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΛΛΕΙΨΗ ή ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΗΕΗΣ	495
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΕΣ ΝΟΣΟΙ	495
ΑΙΜΟΡΡΟΦΙΛΙΑ ή ΑΙΜΟΦΙΛΙΑ Α	495
ΑΙΜΟΡΡΟΦΙΛΙΑ ή ΑΙΜΟΦΙΛΙΑ Β	496
ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ VON WILLEBRAND	496
ΕΠΙΚΤΗΤΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΠΗΕΗΣ	497
V. ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΛΕΜΦΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	497
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ	497
ΟΖΩΔΗΣ ΛΕΜΦΟΕΙΔΗΣ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ	497
ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΝΟΣΟΙ	498
Λεμφώματα	498
ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ HODGKIN	498
ΜΗ-HODGKIN ΛΕΜΦΩΜΑΤΑ	500
Βιβλιογραφία	504
ΙΣΤ. Ιστιοκυτταρώσεις ή ιστιοκυτώσεις	
ΙΣΤΙΟΚΥΤΤΑΡΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΑ LANGERHANS ή ΙΣΤΙΟΚΥΤΤΑΡΩΣΕΙΣ Χ ή ΙΣΤΙΟΚΥΤΩΣΕΙΣ Χ ..	507
Βιβλιογραφία	510

ΙΖ. Νόσοι του μεταβολισμού και των ενδοκρινών αδένων

ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ	513
ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	513
ΑΜΥΛΟΕΙΔΩΣΗ	517
ΝΟΣΟΙ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	521
ΜΕΓΑΛΑΚΡΙΑ ή ΑΚΡΟΜΕΓΑΛΙΑ	521
ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ ADDISON ή ΠΡΩΤΟΠΑΘΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΦΛΟΙΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΝΕΦΡΙΔΙΩΝ	522
ΥΠΕΡΠΑΡΑΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΣ	525
ΥΠΟΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΣ	526
Βιβλιογραφία	527

ΙΗ. Νόσοι και παθήσεις των νεφρών

ΟΥΡΑΙΜΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ	529
Βιβλιογραφία	531

ΙΘ. Επιπλοκές και ανεπιθύμητες ενέργειες αντινεοπλασματικών θεραπειών

ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΤΙΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	534
ΟΣΤΕΟΝΕΚΡΩΣΗ ΓΝΑΘΩΝ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΦΩΣΦΟΝΙΚΩΝ ΑΛΑΤΩΝ	537
ΑΚΤΙΝΟΝΕΚΡΩΣΗ	540
ΝΟΣΟΣ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΞΕΝΙΣΤΗ	542
Βιβλιογραφία	545

Κ. Νοσολογικές οντότητες που προκαλούν τα φάρμακα και άλλες ουσίες

ΑΛΛΕΡΓΙΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΕΣ	547
ΛΕΙΧΗΝΟΕΙΔΕΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ή ΛΕΙΧΗΝΟΕΙΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ	549
ΜΕΛΑΓΧΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΥΣΧΡΩΜΙΕΣ ΤΟΥ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΑΠΟ ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	551
ΔΙΟΓΚΩΣΗ ή ΥΠΕΡΑΥΞΗΣΗ ή ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΟΥΛΩΝ ΑΠΟ ΛΗΨΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ	553
ΆΛΛΕΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ	555
Βιβλιογραφία	555

ΚΑ. Νόσοι των σιαλογόνων αδένων

ΔΥΣΠΛΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ	557
ΕΚΤΟΠΟΙ ή ΕΤΕΡΟΤΟΠΟΙ ΣΙΑΛΟΓΟΝΟΙ ΑΔΕΝΕΣ	557
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΠΑΡΩΤΙΔΑ	558
ΟΓΚΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ ή ΟΓΚΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΜΕΤΑΠΛΑΣΙΑ	558
ΑΔΕΝΩΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	559
ΠΟΛΥΚΥΣΤΙΚΗ ή ΔΥΣΓΕΝΕΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ	560
Βιβλιογραφία	561
ΜΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΝΟΣΟΙ ΤΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	562
ΝΕΚΡΩΤΙΚΗ ΣΙΑΛΟΜΕΤΑΠΛΑΣΙΑ ή ΝΕΚΡΩΤΙΚΗ ΣΙΑΛΑΔΕΝΟΜΕΤΑΠΛΑΣΙΑ	562
ΣΙΑΛΑΔΕΝΩΣΗ	564
ΑΔΕΝΙΚΗ ΧΕΙΛΙΤΙΔΑ	565
ΑΜΥΛΟΕΙΔΩΣΗ	566
ΛΙΠΩΜΑΤΩΣΗ	566
ΣΚΛΗΡΥΝΤΙΚΗ ΠΟΛΥΚΥΣΤΙΚΗ ΑΔΕΝΩΣΗ	567
Βιβλιογραφία	567
ΚΥΣΤΕΙΣ ΤΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	569
ΒΛΕΝΝΟΚΥΣΤΗ ή ΒΛΕΝΝΩΔΗΣ ΚΥΣΤΗ ή ΒΛΕΝΝΟΚΗΛΗ	569
ΒΑΤΡΑΧΙΟ	573
ΛΕΜΦΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΕΣ ΚΥΣΤΕΙΣ	574
α) Λεμφοεπιθηλιακές κύστεις της στοματικής κοιλότητας	575
β) Λεμφοεπιθηλιακή κύστη της παρωτίδας	576
γ) Κύστεις της παρωτίδας που σχετίζονται με την HIV-λοίμωξη	577
Βιβλιογραφία	578
ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΕΣ	580
ΛΙΘΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ ή ΣΙΑΛΟΛΙΘΙΑΣΗ	581
ΣΙΑΛΟΛΙΘΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΣΙΑΛΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	586
ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΕΣ ΒΑΚΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ..	587
ΟΞΕΙΑ ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ ή ΟΞΕΙΑ ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΒΑΚΤΗΡΙΑ	587
ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΟΤΡΟΠΙΑΖΟΥΣΑ ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ	590
ΧΡΟΝΙΑ ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΟΓΝΑΘΙΟΥ ΑΔΕΝΑ ή ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ KÜTTNER	593
ΦΥΜΑΤΙΩΔΗΣ ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΑ	595
ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΑ ΑΠΟ ΑΚΤΙΝΟΜΥΚΗΤΕΣ	596
ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΕΣ ΙΟΓΕΝΟΥΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ	596

ΕΠΙΔΗΜΙΚΗ ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ ή ΕΠΙΔΗΜΙΚΗ

ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΑ	596
ΑΛΛΕΣ ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΕΣ	599
ΑΝΟΣΟΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΕΣ	599
ΚΑΛΟΗΘΗΣ ΛΕΜΦΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΗ ΆΛΛΟΙΩΣΗ ή ΛΕΜΦΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΗ ΆΛΛΟΙΩΣΗ ή ΜΥΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΗ ΣΙΑΛΑΔΕΝΙΤΙΔΑ	600
ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΣJÖGREN	601
Βιβλιογραφία	605
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΑΛΙΟΥ	608
ΣΙΑΛΟΡΡΟΙΑ	608
ΥΠΟΣΙΑΛΙΑ ή ΟΛΙΓΟΣΙΑΛΙΑ ΚΑΙ ΞΗΡΟΣΤΟΜΙΑ ..	609
Βιβλιογραφία	611
ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	612
ΚΑΛΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	614
ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ή ΠΛΕΙΟΜΟΡΦΟ ΑΔΕΝΩΜΑ ή ΜΙΚΤΟΣ ΟΓΚΟΣ	614
ΑΔΕΝΩΜΑ ΕΚ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ	617
ΘΗΛΩΔΕΣ ΚΥΣΤΑΔΕΝΟΛΕΜΦΩΜΑ ή ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ WARTHIN	618
ΜΙΚΡΟΠΟΡΙΚΟ ή ΣΩΛΗΝΑΡΙΑΚΟ ΑΔΕΝΩΜΑ ..	619
ΜΥΟΕΠΙΘΗΛΙΩΜΑ	620
ΟΓΚΟΚΥΤΩΜΑ	621
ΣΜΗΓΜΑΤΟΓΟΝΟ ΑΔΕΝΩΜΑ	622
ΣΜΗΓΜΑΤΟΓΟΝΟ ΛΕΜΦΑΔΕΝΩΜΑ	622
ΚΥΣΤΑΔΕΝΩΜΑ	623
ΘΗΛΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	623
α) Ενδοπορικό θήλωμα	623
β) Θηλοφόρο σιαλαδένωμα	624
γ) Ανάστροφο θήλωμα πόρων	625
ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	626
ΒΛΕΝΝΟΕΠΙΔΕΡΜΟΙΔΕΣ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	626
ΚΥΨΕΛΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	628
ΑΔΕΝΟΚΥΣΤΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	629
ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΑΔΕΝΟΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΧΑΜΗΛΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΣ	631
ΚΑΚΟΗΘΗΣ ΜΙΚΤΟΣ ΟΓΚΟΣ	632
α) Καρκίνωμα σε πολύμορφο αδένωμα	632
β) Καρκινοσάρκωμα	634
γ) Μεταστατικός μικτός όγκος	634
ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΣΙΑΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	634
ΑΔΕΝΟΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΕΚ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ..	635
ΜΗ ΕΙΔΙΚΟ ΑΔΕΝΟΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	636
ΕΠΙΘΗΛΙΑΚΟ-ΜΥΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ..	637
ΜΥΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	638
ΣΠΑΝΙΑ ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΟΓΚΟΙ	638
Βιβλιογραφία	639

ΚΒ. Ο πόνος στη στοματογναθοπροσωπική παθολογία

ΝΕΥΡΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΔΥΜΟΥ ΝΕΥΡΟΥ	643
ΝΕΥΡΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΟΦΑΡΥΓΓΙΚΟΥ ΝΕΥΡΟΥ ..	646
ΑΤΥΠΗ ΠΡΟΣΩΠΑΛΓΙΑ 'Η ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ	
ΠΡΟΣΩΠΑΛΓΙΑ 'Η ΧΡΟΝΙΟΣ ΠΟΝΟΣ	
ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	647
ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΚΕΦΑΛΑΛΓΙΑΣ ΠΟΥ ΕΚΔΗΛΩΝΟΝΤΑΙ	
ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΑΛΓΙΑ	648
ΚΑΥΣΑΛΓΙΑ 'Η ΣΤΟΜΑΤΩΔΥΝΙΑ 'Η ΣΤΟΜΑΤΟΠΥΡΩΣΗ 'Η ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΔΥΣΑΙΣΘΗΣΙΑ	648
Βιβλιογραφία	652
 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	 667

ΚΓ. Κακοσμία

Βιβλιογραφία	657
--------------------	-----

ΚΔ. Η χρήση των κορτικοστεροειδών στη θεραπευτική νόσων της στοματογναθοπροσωπικής περιοχής

Βιβλιογραφία	665
--------------------	-----